

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Haplové v právní věci **žalobkyň: a) N. B., b) nezl. B. B.**, zastoupena zákonnou zástupkyní ad a), obě zastoupené JUDr. Martou Čihákovou, advokátkou, se sídlem Masarykova 43/1120, Ústí nad Labem, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyň proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 6. 2004, č. j. 14 Az 647/2003 - 26,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobkyň ad a) a ad b), advokátce JUDr. Martě Čihákové, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 1750 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 8. 12. 2003, č. j. OAM - 3083/VL - 20 - P17 - 2002 a č. j. OAM - 4596/CU - 06 - P17 - 2002 ze dne 9. 12. 2003, nebyl žalobkyním a) a b) udělen azyl pro nesplnění podmínek ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 ani § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Zároveň správní orgán v rozhodnutí uvedl, že se na žalobkyně a) a b) nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM - 3083/VL - 20 - P17 – 2002 ze dne 8. 12. 2003 a č. j. OAM - 4596/CU - 06 - P17 – 2002 ze dne 9. 12. 2003, jež byla doručena dne 18. 12. 2003, podala žalobkyně a) jménem svým a své nezletilé dcery – žalobkyně b) – (dále jen „žalobkyně“), v zákonné lhůtě žaloby, v nichž napadla rozhodnutí správního orgánu v celém rozsahu výroku o neudělení azylu a nevztažení překážky vycestování. Žalobkyně namítla nesprávné posouzení skutkového stavu věci správním orgánem, který vydal rozhodnutí, jež žalobkyně považuje s ohledem na příslušná ustanovení zákona o azylu za nesprávné. Žalobkyně dále uvedla, že odůvodnění žaloby učiní dodatečným podáním a učinila tak doplněním ze dne 28. 1. 2004, jež byl soudu doručen až po marném uplynutí lhůty k doplnění žaloby, jež končila dnem 2. 1. 2004. Žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

O žalobách po spojení ke společnému projednání podle § 39 odst. 1 s. ř. s. rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 4. 6. 2004, č. j. 14 Az 647/2003 – 26, tak, že žaloby odmítl. Své rozhodnutí krajský soud odůvodnil tím, že žaloby neměly náležitosti ustanovení § 37 odst. 3 a § 71 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Krajský soud podání žalobkyně odmítl s poukazem na neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, který spatřoval ve skutečnosti, že podání neobsahovalo náležitosti stanovené v § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nebyl v něm obsažen žádný žalobní bod. Svůj závěr o neodstranitelnosti této vady podání přitom opřel krajský soud o § 71 odst. 2 s. ř. s. Podle věty třetí tohoto ustanovení je možné rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body pouze ve lhůtě pro podání žaloby. Jak krajský soud uvedl, tato lhůta již uplynula, a proto by doplnění žaloby na základě výzvy soudu bylo nadbytečné, neboť by soud k němu nemohl přihlížet.

Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Stěžovatelka výslovně uvedla jako důvod kasační stížnosti porušení ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. a z obsahu podání lze dovodit namítané porušení ust. § 103 odst. 1 písm. c) a e) s. ř. s., a kasační stížnost je tak přípustná. Stěžovatelky jsou zastoupeny advokátem.

Stěžovatelka v podání, jež osobně doručila dne 30. 7. 2004 krajskému soudu, především uvádí, že rozhodnutí krajského soudu považuje za nezákonné, neboť soud nezkoumal důvody žádosti o udělení azylu a návrh odmítl, přestože uváděla závažné osobní důvody, okolnosti, které ji vedly k opuštění země původu. Dále stěžovatelka uvádí, že doplnění žaloby zasílala v dobré víře ve lhůtě, která byla podle jejího mínění soudy akceptována a zaužívána, a proto se domnívá, že neporušila ustanovení příslušných právních předpisů. Stěžovatelka dále namítá, že v předchozím řízení nebyla dodržena základní práva účastníka řízení, neboť když jí nebyl přidělen tlumočník do jejího dialektu, byla nucena jednat v anglickém jazyce, kterým není schopna se plně porozumět. Z uvedeného dovozuje porušení svých procesních práv a porušení čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Současně požádala o ustanovení právního zástupce pro zastupování v řízení o kasační stížnosti a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V doplnění kasační stížnosti ze dne 14. 12. 2004 ustanovenou zástupkyní je opakovaně namítáno, stejně jako v kasační stížnosti podané stěžovatelkou, porušení procesních práv, kdy stěžovatelce jako účastníci řízení nebylo umožněno jednat v mateřštině a rovněž „pokyny“ soudu nebyly předloženy v jejím mateřském jazyce. Rovněž opakovaně stejně jako v žalobě uvádí důvody, pro které byla nucena opustit zemi původu, a to tíživou životní situaci o to více komplikovanou v té době vysokým stupněm těhotenství a obavami o dosud nenarozené dítě. Je přesvědčena, že splňuje podmínky udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a že jí měl být udělen azyl z humanitárních důvodů podle § 14 tohoto zákona.

Ze shora uvedených důvodů stěžovatelka navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní podání a výpovědi učiněné stěžovatelkou v průběhu správního řízení a dále na vydané rozhodnutí. Navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neshledává důvody.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Krajský soud podání stěžovatelky odmítl s poukazem na neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, který spatřoval ve skutečnosti, že podání stěžovatelky neobsahovalo náležitosti stanovené v § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nebyl v něm obsažen žádný žalobní bod. Svůj závěr o neodstranitelnosti této vady podání přitom opřel krajský soud o § 71 odst. 2 s. ř. s. Podle věty třetí tohoto ustanovení je možné rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body pouze ve lhůtě pro podání žaloby. Jak krajský soud uvedl, tato lhůta již uplynula, a proto k doplnění žaloby po marném uplynutí lhůty nelze přihlédnout.

Nejvyšší správní soud vychází z ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož soud usnesením odmítne návrh, jestliže nejsou splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn a nelze proto v řízení pokračovat. V projednávané věci stěžovatelka v zákonem stanovené lhůtě podala žalobu, v níž namítla toliko nesprávné posouzení skutkového stavu věci správním orgánem, který vydal rozhodnutí, jež žalobkyně považuje s ohledem na příslušná ustanovení zákona o azylu za nesprávné, aniž by specifikovala důvody, pro které tak činí, a tato absence základních náležitostí žaloby se stala uplynutím lhůty pro podání žaloby vadou neodstranitelnou. Jak již Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, neexistuje zákonná povinnost soudu v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu ust. § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by odporovala zásadě dispoziční a zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je řízení o žalobě koncipováno. Tu lze poukázat na rozsudek č. j. 2 Azs 9/2003 - 40 ze dne 23. 10. 2003, publikovaný pod č. 113/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, a na rozsudek rozšířeného senátu č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, publikovaný pod č. 835/2006 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

V dané věci je tak třeba vyřešit klíčovou otázku, zda byl v žalobě uveden žalobní bod či nikoli. Pouze ve druhém případě se takový nedostatek stal po uplynutí lhůty k jejímu podání neodstranitelným. Namítá-li v žalobě stěžovatelka toliko nesprávné posouzení skutkového stavu věci správním orgánem, který vydal rozhodnutí, jež žalobkyně považuje s ohledem na příslušná ustanovení zákona o azylu za nesprávné, aniž by specifikovala důvody, pro které tak činí, pak i při nejmírnějších požadavcích na povinný obsah takového podání a při nejvyšší míře příznivosti posouzení jeho obsahu nelze jakýkoli žalobní bod dovozovat.

Stěžovatelčina stěžejní námitka, že výzva soudu, zda souhlasí s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání, byla v češtině a stěžovatelka nebyla vyrozuměna v jazyce, jemuž rozumí, je nedůvodná, neboť povinnost soudu vyzvat stěžovatelku k vyjádření, zda souhlasí s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání, v jazyce, jemuž stěžovatelka rozumí, nemusí ani u cizinky vždy nezbytně znamenat nutnost překládat tuto výzvu do jejího mateřského jazyka. Tato povinnost vzniká pouze v případě, kdy soud zjistí, že účastník řízení neovládá jazyk, v němž se vede řízení. Pokud však stěžovatelka se soudem komunikovala v českém jazyce, o ustanovení tlumočnicka nepožádala, krajský soud nepochybil, pokud jí poučení podle § 51 s. ř. s. zaslal v českém jazyce (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 3 Azs 119/2005 - 77, publikovaný pod č. 686/2005 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu). Nejvyšší správní soud uzavírá, že vzhledem k tomu, že ani v průběhu žalobního řízení stěžovatelka neadresovala vůči soudu žádnou písemnost v jiném než českém jazyce, o ustanovení tlumočnicka nepožádala a tato skutečnost ani jinak nevyplynula v řízení najevo, a rovněž stěžovatelkou podaná kasační stížnost byla sepsána v češtině a v žádném z uvedených podání stěžovatelka neuvádí, že neovládá jazyk, v němž je vedeno řízení, nebyla tím, že jí soud zaslal uvedenou výzvu v českém jazyce, založena vada řízení před soudem prvního stupně.

Rovněž námitku stěžovatelky týkající se porušení čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, upravujícího právo na tlumočnicka, nelze přijmout s ohledem na shora uvedené.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že Krajský soud v Ústí nad Labem se nedopustil nezákonnosti, když stěžovatelčino podání podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelky neměly ve věci úspěch, proto jim právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, proto bylo rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovatelkám byla usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 647/2003 – 38 ze dne 9. 11. 2004 a č. j. 14 Az 647/2003 – 52 ze dne 14. 7. 2005 pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka; v takovém případě platí

hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal advokátce JUDr. Martě Čihákové odměnu ve výši 1750 Kč (za zastupování každé stěžovatelky jeden úkon právní služby po 1000 Kč spočívající v písemném podání soudu ve věci doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb /advokátní tarif/, ve znění pozdějších předpisů, sníženo o 20 % podle § 12 odst. 4 téže vyhlášky, a dva režijní paušály po 75 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu